

РЕШЕНИЕ

№ 86

гр. В. Т. , 15.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – В. Т. в публично заседание на шестнадесети февруари,
през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Ивелина Солакова
Членове:	Евгений Пачиков
	Лилия Ненова

като разглежда докладваното от Лилия Ненова Въззивно гражданско дело № 20204100500774 по описа за 2020 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава XX от ГПК.

С Решение № 260089 от 13.08.2020 г. по гр.дело № 2032/2019 г. В. районен съд е приел за установено, че Г. А. Г. и Г. И. И. дължат в условията на солидарност на „Банка ДСК“ ЕАД сумите 7 205,02 лв. - просрочена главница, 225,98 лв. - договорна лихва за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г., 6,36 лв. - лихвена надбавка за периода 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г., със законна лихва от 20.12.2018 г. до окончателното погасяване на задължението, за които е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.дело № 3917/2019 г. на ВТРС, като е отхвърлил като неоснователна и недоказана исковата претенция за сумите 104,82 лв. - такса управление, 71,06 лв. - дължими застраховки, 120 лв. - разходи при изискуем кредит. С решението съдът се е произнесъл и по въпроса за разноските като е осъдил Г. А. Г. и Г. И. И. да заплатят на „Банка ДСК“ ЕАД разноски за исковото производство в размер на 881,21 лв. и разноски за заповедното производство в размер на 204,67 лв., а „Банка ДСК“ ЕАД да заплати на Г. А. Г. и Г. И. И. разноски по делото в размер на 94,25 лв.

С обща въззивна жалба Г. А. Г. и Г. И. И., чрез пълномощника си – адвокат Ж. Д. от АК-Хасково, атакуват решението в частта, с която исковата претенция на „Банка ДСК“ ЕАД срещу тях е уважена, както и в частта за възложените в тяхна тежест разноски. В жалбата се развиват доводи за неправилност на решението в обжалваната част. Заема се становище, че не са били налице основанията за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита, както и че същата не е надлежно съобщена на жалбоподателя Г. към момента на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК. Сочи се, че е налице несъответствие относно момента на настъпване на предсрочната изискуемост, доколкото представената по делото покана-уведомление до Г. с изявление, че банката обявява кредита за предсрочно изискуем, е от дата 03.10.2018 г., а в извлечението от банковите книги за дата на предсрочната изискуемост е посочено 19.12.2018 г. Изтъква се, че дори да се приеме за вярно твърдението на банката, че кредитът е обслужван редовно до месец август 2018 г., няма как

да е настъпило основанието за обявяване на предсрочна изискуемост през месец октомври 2018 г. преди 90 дни в забава на плащанията. По отношение на представената покана-уведомление се оспорва същата да е надлежно връчена по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК предвид липсата на данни за извършена справка за адресна регистрация и месторабота на Г.. Допълва се, че кореспонденцията между банката и Г. се е осъществявала по електронна поща, поради което банката е можело да уведоми същия и по този начин. С тези доводи и съображения се моли за отмяна на решението в обжалваната част и отхвърляне на исковата претенция. Претендира се присъждане на разноски за две инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор от насрещната страна „Банка ДСК“ ЕАД, чрез юрисконсулт Г. П., в който се заема становище за неоснователност на жалбата и се моли за оставянето ѝ без уважение. Подчертава се, че липсват изисквания по отношение на документа и начина на връчването му, с който кредиторът може да обяви кредита за предсрочно изискуем, като в случая банката била избрала това да стане чрез частен съдебен изпълнител. Уведомлението било изпратено на регистрирания постоянен и настоящ адрес на длъжника и надлежно връчено чрез залепване на основание чл. 47 от ГПК при спазване на всички изисквания на закона. Сочи се практика на ВКС и се заема становище, че в случая банката е предприела всички необходими действия по уведомяване на длъжника, възлагайки на ЧСИ връчването на документите, като неосъществяването на фактическо връчване според страната се дължи на бездействието на длъжника, който в нарушение на чл. 99 от Закона за гражданската регистрация не е заявил промяна на настоящия си адрес. Допълнително се подчертава, че видно от справка ГРАО от 23.08.2019 г. длъжникът има постоянен и настоящ адрес в България. Във връзка с възражението във въззивната жалба, че банката е посочила два различни момента на настъпване на предсрочната изискуемост се прави позоваване на Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк.дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, като се сочи, че датата на превръщане на кредита в предсрочно изискуем е 19.12.2018 г.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция жалбоподателите се представляват от адвокат Д., която поддържа въззивната жалба. Прави анализ на събраните по делото доказателства, като обобщава, че по отношение на жалбоподателя Г. не е настъпила предсрочна изискуемост поради недостигане на изявлението на банката до него. Изтъква, че след изявлението на банката жалбоподателят е продължил да погасява задълженията си по сключения договор, като нито към датата на приключване на производството пред районният съд, нито към датата на устните състезания пред въззивната инстанция, са налице три неплатени последователни вноски с настъпил падеж. Подновява искането за присъждане на разноски.

Въззиваемата страна се представлява от юрисконсулт П., който поддържа подадения отговор на въззивна жалба и моли за оставянето на жалбата без уважение. Претендира присъждане на разноски и представя списък по чл. 80 от ГПК. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна.

В предоставения на страните срок за писмени защиты са постъпили такива от жалбоподателя Г. и от ответника по жалба. В писмената си защита жалбоподателят развива подробни съображения, защо счита, че не е настъпила предсрочна изискуемост на кредита. Възражава, че банката не е следвало да удържа такса по преводите в еуро валута, както и че просрочието от 107 дни на сумата 1,10 лв. се дължи на по-късното осчетоводяване от страна на банката на постъпилите суми, като сочи, че до юли месец 2019 г. са правени вноски по кредита.

В писмената си защита ответникът по жалба акцентира, че по отношение на жалбоподателя Г. е изпълнена хипотезата на чл. 47, ал. 1, изр. последно от ГПК, с оглед на което възражението, че е можело длъжникът бъде уведомен по електронна поща, счита за несъстоятелно и ирелевантно. В допълнение изтъква, че удържаните такси са в съответствие с тарифата на банката, с която длъжниците е трябвало и е можело да се запознаят.

По делото е постъпила и писмена защита от жалбоподателя Г., чрез адвокат Д., подадена след предоставения от съда срок.

В. окръжен съд, като съобрази доводите и възраженията на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира следното:

Въззивната жалба е подадена в преклузивния срок по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от надлежна страна и при наличие на правен интерес и е насочена срещу подлежащ на атакуване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество.

След извършена по реда на чл. 269 от ГПК служебна проверка, съдът намира обжалваното първоинстанционно решение за валидно изцяло и допустимо в атакуваните части. Това обуславя възможността за произнасяне по неговата правилност в обжалваната част и в тази насока въззивната инстанция в настоящия си състав счита следното:

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по предявени по реда на чл. 422 от ГПК установителни искове на „Банка ДСК“ ЕАД срещу Г. А. Г. и Г. И. И. с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД вр. чл. 430 от ТЗ вр. чл. 92 от ЗЗД вр. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Ищецът претендира да се признае със сила на пресъдено нещо вземането му от ответниците по издадена заповед за изпълнение по реда на чл. 417 от ГПК, включващо 7 205,02 лв. главница, ведно със законната лихва от датата на заявлението – 20.12.2018 г., до окончателното изплащане, договорна лихва за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г. в размер на 225,98 лв., лихвена надбавка за забава за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г. в размер на 6,36 лв., такса управление в размер на 104,82 лв., застраховки в размер на 71,06 лв., разходи при изискуем кредит в размер на 120 лв.

В исковата молба са изложени твърдения, че на 30.01.2004 г. между страните е сключен договор за кредит за сумата 12 800 лв. със срок на издължаване 240 месеца, като с допълнително споразумение от 16.07.2013 г. кредитът бил реструктуриран. Посочено е, че поради непогасяване на месечните вноски, дължими за м. септември, октомври и ноември 2018 г., на основание т. 21.2 от Общите условия за предоставяне на жилищни и ипотечни кредити, неразделна част от допълнителното споразумение, банката упражнила правото си да превърне кредита в предсрочно изискуем, което обстоятелство било сведено до знанието на кредитополучателите и на 19.12.2018 г. кредитът бил обявен за предсрочно изискуем (*съдът приема, че ищецът е допуснал техническа грешка при посочване на точката от общите си условия – т.21.2 вместо 21.1, на която се е позовал цифром и словом в заявлението за издаване на заповед за изпълнение*). Заявява се, че до датата на подаване на молба за събиране на вземането по съдебен ред банката олихвявала остатъка от кредита с договорения лихвен процент, увеличен с наказателна надбавка в размер на 10 процентни пункта. Твърди се, че на 20.12.2018 г. банката подала заявление по чл. 417 от ГПК, снабдила се със заповед за изпълнение и изпълнителен лист срещу длъжниците, но същите подали възражение срещу заповедта, което обосновавало правния интерес на ищеца за установяване съществуването на вземането в условията на солидарност от страна на ответниците.

В законоустановения срок по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от всеки от ответниците. Ответникът Г.Г. оспорва редовността на извършеното по отношение на него връчване по реда на чл. 47 от ГПК от частен съдебен изпълнител на поканата-уведомление на банката за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, като сочи, че в случая не са били налице предпоставките за залепяне на уведомление, тъй като адресът бил посетен само веднъж от връчителя. Ответниците твърдят, че задължението по кредита е изпълнявано чрез ежемесечни преводи на суми от страна ответника Г., които обаче банката е осчетоводявала по своя преценка по два договора за кредит, без да го уведоми за това, като недопустимо е погасявала и разходи при изискуем кредит и съдебни разноски.

С първоинстанционното решение съдът е приел за установено, че ответниците дължат в условията на солидарност на ищеца сумите за главница, договорна лихва и лихвена надбавка, както и законна лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение

до окончателното изплащане, като по отношение на такса управление, застраховки и разходи при изискуем кредит съдът е отхвърлил претенцията като неоснователна и недоказана предвид извършено плащане.

По волята на страните спорът пред настоящата инстанция е пренесен по отношение на претенцията за главница, договорна лихва, лихвена надбавка и законна лихва. В останалата част като необжалвано първоинстанционното решение е влязло в законна сила.

Релевантните за настоящия спор факти са следните:

От фактическа страна е установено, че на 30.01.2004 г. между страните по делото е подписан договор за кредит за покупка на недвижим имот в размер на 12 800 лв. със срок на издължаване 240 месеца. Уговорено е погасяването да става на месечни анюитетни вноски с падежна дата 3-то число на месеца. Съгласно т. 18 от Раздел „Отговорности и санкции“ от договора при неплащане на дължимите месечни анюитети, когато неиздължената сума е равна на три месечни анюитета, целият остатък по кредита става предсрочно изискуем и се отнася в просрочие, като до предявяване на молба за събиране по съдебен ред, остатъкът се олихвява с действащия договорен лихвен процент, увеличен с наказателна надбавка в размер на пет пункта.

На 16.07.2013 г. страните са подписали допълнително споразумение, с което кредитът е реструктуриран. Договорено е остатъкът от дълга (11 225 лв.) да се погасява чрез конкретно посочена разплащателна сметка, съобразно погасителен план, неразделна част от споразумението, без да се променя срокът за издължаване на кредита - 03.02.2024 г. Уговорена е нова падежна дата на месечните погасителни вноски – 2-ро число. Съгласно т. 6 от допълнителното споразумение при допусната забава в плащанията над 90 дни целият остатък от кредита става предсрочно изискуем и се отнася в просрочие, като до предявяване на молба за събиране по съдебен ред, остатъкът се олихвява с договорения лихвен процент, увеличен с наказателна надбавка в размер на десет процентни пункта. Уговорено е кредитополучателите да заплащат такси, съгласно Тарифата за лихвите, таксите и комисионните, които банката прилага по извършване на услуги на клиента, с която кредитополучателите декларират че са запознати. Съгласно т. 14 от споразумението неразделна част от същото са Общите условия за предоставяне на жилищни и ипотечни кредити, които кредитополучателите декларират че са получили и приели, като е уговорено при противоречие на клаузите на общите условия с тези на договора за кредит, да се прилагат общите условия. Размерът на месечните вноски и падежът на всяка вноска са представени в табличен вид в погасителния план към споразумението. Съгласно т. 21.1 от Раздел „Отговорност и санкции“ от общите условия на банката, кредиторът има право да превърне кредита в предсрочно изискуем и при всяко неплащане в срок на уговорените погашения по лихва и/или главница.

Видно от покана-уведомление от 02.10.2018 г., адресирана до ответника Г., банката е направила изявление за обявяване на кредита за предсрочно изискуем поради забава в погасяване на задълженията. Връчването на поканата-уведомление ищецът е възложил на частен съдебен изпълнител, като на 04.10.2018 г. след събиране на данни от живущи на адреса, че ответникът е живял там преди повече от десет години и че от години живее и работи в Белгия, служителят на ЧСИ е залепил уведомление на адреса, че книгата са оставени в деловодството на съдебния изпълнител, от където могат да бъдат получени в двуседмичен срок.

На 13.11.2018 г. на ответницата И. е връчено лично уведомление от същата дата, в което се съдържа изявление на банката за обявяване на кредита за предсрочно изискуем поради забава в плащанията.

Видно от приобщеното към доказателствения материал ч.гр.дело № 3917/2018 г. по описа на ВТРС, на 20.12.2018 г. от страна на банката е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК срещу ответниците. В заявлението е посочено, че вземането, за което се претендира издаване на заповед за изпълнение, произтича от подписания между страните договор за кредит и допълнително споразумение към същия. Посочено е, че поради забава на плащанията на дължими вноски, на 19.12.2018 г. кредитът е обявен за предсрочно изискуем на

основание т. 21.1. от Общите условия към договора договор за кредит, като към датата на получаване на уведомлението за настъпване на предсрочната изискуемост не са били погасени три броя вноски с падежи и размери както следва: 02.09.2018 г. – 1,14 лв., 02.10.2018 г. – 145,42 лв., 02.11.2018 г. – 145,42 лв. Срещу ответниците е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК и изпълнителен лист за сумите 7 205,02 лв. главница, ведно със законната лихва от датата на заявлението – 20.12.2018 г., до окончателното изплащане, договорна лихва за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г. в размер на 225,98 лв., лихвена надбавка за забава за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г. в размер на 6,36 лв., такса управление в размер на 104,82 лв., застраховки в размер на 71,06 лв., разходи при изискуем кредит в размер на 120 лв. В двуседмичен срок след връчване на заповедта за изпълнение длъжниците са подали възражение по чл. 414 от ГПК, с оглед на което заповедният съд е дал указания на заявителя, че може да предяви иск за вземането си в едномесечен срок.

Представен е договор за кредит за покупка на недвижим имот от 09.11.2005 г., сключен между ищцовата банка и ответника Г..

Представени са и удостоверения, издадени от банката през месец август 2019 г., с информация за постъпили суми в периода от 01.01.2018 г. до 31.07.2019 г. и извършени погашения със тези суми по процесния договор и по договора за кредит от 09.11.2005 г.

За изясняване на спора от фактическа страна в първоинстанционното производство са назначени съдебно-икономическа и допълнителна съдебно-икономическа експертизи, вещото лице по които дава заключение, че процесният кредит е усвоен в пълен размер на 03.02.2004 г. В табличен вид експертът отразява движението по кредита до 20.12.2018 г., всички извършени плащания чрез разплащателната сметка на кредитополучателите, служеща за погасяване на кредита, чрез вноски на каса и чрез преводи от чужбина, разпределението на постъпилите суми по отделни задължения за главница, лихви и такси за периода до 19.11.2018 г. В табличен вид е представено и разпределението на сумите чрез плащания от чужбина за погасяване на задължения по процесния кредит и по кредита по договора от 2005 г. Експертът дава заключение, че към дата 19.12.2018 г. са налице непогасени месечни погасителни вноски: от вноската с падеж 02.09.2018 г. непогасена част от главницата 1,10 лв. в просрочие от 107 дни, а вноските с падеж през месец октомври, ноември и декември 2018 г. са непогасени в пълен размер от 145,42 лв. с просрочие съответно 77 дни, 46 дни и 16 дни. Експертът сочи, че към датата 19.12.2018 г. размерът на задължението по кредита възлиза на 7 205,02 лв. главница, 225,98 лв. договорна лихва за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г., 6,36 лв. лихва за забава за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г., 104,82 лв. такса управление, 71,06 лв. застраховки и 120 лв. разноси при изискуем кредит. Посочено е също, че след 28.12.2018 г. е извършен превод в размер на 168,05 лв., а на 11.01.2019 г. в размер на 282,50 лв. Видно от информацията, представена в табличен вид, след 11.01.2019 г. до 30.07.2019 г. са продължили да постъпват суми от ответника Г. чрез преводи от чужбина, с които са погасявани задължения на ответника. Видно е още, че при всеки получен превод банката е удържала такса за входящ превод. В таблица, неразделна част от допълнителната експертиза, вещото лице показва цялостното движение по разплащателната сметка, посочена в допълнителното споразумение от 16.07.2013 г. като такава, чрез която да става погасяването на кредита. Видно е, че суми по тази сметка са постъпвали в периода от 01.04.2004 г. до 01.01.2012 г., като чрез същите са погасявани едновременно общо пет кредита, в това число и процесния, като са покривани и други разходи извън задълженията по кредитите, сред които и такива по изпълнително дело.

В съдебно заседание вещото лице пояснява, че процесният кредит е погасяван не само със суми по разплащателна сметка, а и със суми от чужбина, които са постъпвали по сметка на банката. Обяснява, че при международен превод се начисляват такси на банките и от двете страни.

Във въззивното производство не са събирани допълнителни доказателства.

При тази фактическа обстановка, въззивният съд мотивира следните правни изводи:

Предявените искове са допустими, като депозирани в срока по чл. 415, ал. 4 от ГПК и изхождащи от лице с правен интерес, обусловен от направеното от страна на ответниците оспорване в срока по чл. 414 от ГПК срещу издадена в полза на ищеца заповед за изпълнение.

Уважаването на претенцията за установяване съществуването на вземанията по издадената заповед за изпълнение, е предпоставено от установяване в рамките на процеса на възникнала и съществуваща между страните валидна облигационна връзка по договор за банков кредит с твърдените параметри; изпълнение на задълженията на кредитора, включително предоставянето на сумата; настъпила изискуемост; забава на длъжника; вид, размер и период на дължимите суми.

Съгласно чл. 430 от ТЗ с договора за банков кредит в писмена форма банката се задължава да отпусне на заемателя парична сума за определена цел и при уговорени условия и срок, а заемателят - да ползва сумата съобразно уговореното и да я върне след изтичане на срока, като заплаща и съответна лихва.

Не е спорно, а и от приобщения доказателствен материал по делото се установява, че между страните е възникнала валидна облигационна връзка по договор за банков кредит от 30.01.2004 г., сумата по който е отпусната и усвоена от кредитополучателите. Страните са уговорили условията и срока на договора, а впоследствие са реструктурирали кредита и са предоговорили част от условията чрез подписване на допълнително споразумение.

Спорен между страните е въпросът дали ли са основанията за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита, както и дали същата е надлежно съобщена на ответника Г., като настоящият съдебен състав намира следното:

Кредиторът може да иска от длъжника изпълнение, но последното е предпоставено от настъпване на изискуемостта на вземането. С договора за банков кредит и допълнителното споразумение към същия страните са уговорили разсрочено плащане, което по своята същност представлява уговорена привилегия за длъжниците да изпълнят задължението си на части - в случая на 240 месечни анюитентни вноски. Уговореният срок в полза на длъжниците по принцип лишава кредитора от възможността да иска изпълнение преди срока. Привилегията за разсрочено плащане на кредита по уговорения от страните погасителен план обаче може да отпадне при наличието на две предпоставки – настъпването на предварително уговорени между страните обективни предпоставки и уведомяването на длъжниците за обявяване на кредита за предсрочно изискуем. По този начин длъжниците биха изгубили преимуществото на срока, като предсрочната изискуемост има действие от момента на получаване от длъжниците на волеизявлението на кредитора, ако към този момент са налице обективните факти, обуславящи настъпването ѝ.

В процесния случай със сключения договор за кредит страните са уговорили като условие за настъпване на предсрочна изискуемост неплащане на дължими месечни анюитети, когато неиздължената сума е равна на три месечни анюитета. Впоследствие с допълнително споразумение страните предоговарят това условие, като предпоставката за настъпване на предсрочна изискуемост се изразява в допусната забава в плащанията над 90 дни.

В подаденото заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК кредиторът се позовава на настъпила на основание на т. 21.1. от Общите условия към договора за кредит предсрочна изискуемост, обусловена от забава на плащанията на дължими вноски. Вярно е, че съгласно посочената точка от общите условия банката има право да превърне кредита в предсрочно изискуем при всяко неплащане в срок на уговорени погашения по лихви и/или главници. Вярно е също, че с подписване на допълнителното споразумение тези общи условия са приети от страните и са станали задължителни в отношенията между същите, като в допълнителното споразумение е уговорено при противоречие на клаузите между договора и тези на общите условия да се прилагат общите условия. Следва да бъде посочено обаче, че страните по договора могат да договорят всичко, което не е изрично забранено с повелителни материалноправни норми и не противоречи на добрите нрави. Разпоредбата на чл. 298, ал. 3 от ТЗ, както и съответстващата ѝ норма на чл. 16, ал. 2 от ЗЗД, предвиждат, че при несъответствие между

конкретно уговореното в договора и общите условия има сила уговореното. Посочените норми имат императивен характер и не могат да бъдат дерогира с индивидуални уговорки (*уговорката, че при противоречие между общите условия и индивидуалните се прилагат общите, посочена в допълнителното споразумение от 16.07.2013 г.*). При това положение соченото от кредитора основание от общите му условия се явява неприложимо в отношенията между страните, доколкото по отношение на предпоставките за настъпване на предсрочна изискуемост на кредита е налице индивидуално уговорена клауза, поради което няма основание за прилагане на различни такива, разписани в Общи условия за предоставяне на жилищни и ипотечни кредити. Дори кредиторът да се беше позовал на приложимата в отношениято между страните клауза за настъпване на предсрочна изискуемост (*допусната забава в плащанията над 90 дни*), към датата на уведомяване на длъжниците за обявяване на кредита за предсрочно изискуем тези предпоставки не са били налице. Длъжникът Г.И. е уведомена чрез връченото ѝ на 13.11.2018 г. уведомление, към която дата е било налице просрочие на част от главницата по вноската с падеж 02.09.2018 г. и на цялата вноска с падеж 02.10.2018 г., но просрочието по същите е под 90 дни. По същия начин стоят нещата и при длъжникът Г.Г., по отношение на който уведомлението на банката е редовно връчено по реда на чл. 47 от ГПК считано от 19.11.2018 г. (след изтичане на двуседмичния срок за получаване на книгата от кантората на частния съдебен изпълнител). За прецизност на изложението следва да бъде посочено, че оспорването редовността на това връчване поради еднократното посещение на адреса на ответника Г. се явява неоснователно. В случая с оглед събраните данни от живущи на адреса съседи, че Г. от години не живее на адреса, а се е установил в чужбина, приложение намира правилото на чл. 47, ал. 1, изр. последно от ГПК и в съответствие с разписаните в закона правила на адреса е било залепено уведомление. Оспорването за нередовност на връчването поради неизвършена справка за адресна регистрация и месторабота, наведено едва пред въззивната инстанция, се явява преклудирано, но и дори да беше направено своевременно в срока за отговор по чл. 131 от ГПК, същото би било неоснователно. Вярно е, че с оглед разпоредбата на чл. 18, ал. 5 вр. чл. 43 от Закона за частните съдебни изпълнители и предвид липсата на специални разпоредби при връчването на книга чрез ЧСИ във връзка с гражданскоправни отношения, приложение следва да намерят правилата на чл. 37-58 от ГПК. Тези разпоредби обаче следва да бъдат прилагани съответно на характера на производството, а не директно, тъй като в случая се касае за възлагане от трето лице, а не от съд и не се касае за връчване на съобщения и призовки по граждански дела. Разпоредбата на чл. 47, ал. 3 от ГПК изрично визира като задължено лице съда, поради което не следва да се прилага разширително тълкуване на процесуалната норма. В действителност съгласно чл. 16, ал. 1 от ЗЧСИ както и чл. 431, ал. 3 от ГПК частният съдебен изпълнител има право на достъп до лични данни на длъжника, но тези норми уреждат правомощията на съдебния изпълнител в рамките на изпълнителния процес, а не в хипотезата на чл. 18, ал. 5 от ГПК, в която попада настоящият случай. Предвид изложеното безпредметно се явява обсъждането на доводите на ответника по жалба досежно неосъществяването на фактическото връчване на документите. Следва да бъде посочено още, че страната се позовава на данни от справка ГРАО от 2019 г., каквато липсва по делото.

По отношение на възражението, че банката е можело да уведоми ответника Г. по електронна поща, следва да бъде отбелязано, че след като страните не са уговорили изрично по какъв начин следва да бъде осъществявана кореспонденцията между тях и след като в закона липсва изрично изискване за начина на уведомяване на длъжника за обявяването на кредита за предсрочно изискуем, безспорно кредиторът е в правото си да избира начина на връчване на своето изявление.

В обобщение на изложеното, противно на извода на първостепенния съд, в настоящия случай вземането на банката не е станало предсрочно изискуемо на сочените от нея дата и на предявеното основание.

Макар и при ненастъпила предсрочна изискуемост обаче, на която се позовава банката, не може да бъде отречено съществуването на вземането на кредитора и да бъде отхвърлена изцяло исковата претенция при неизпълнение от страна на длъжниците по отношение на вече падежирали до приключването на устните състезания във въззивното производство вноски, т.е. към 16.02.2021

г. (в този смисъл *Тълкувателно решение № 8/02.04.2019 г. по тълк.дело № 8/2017 г. на ОСГТК на ВКС*). Това е така защото предметът на делото в производството по иск по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК е вземането, основано на извлечението от счетоводните книги на банката за вземане, произтичащо от договор за кредит, в който размерът и изискуемостта са определени от страните при сключването му. Ако фактите, относими към настъпване и обявяване на предсрочната изискуемост, не са се осъществили преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, вземането не е изискуемо в заявения размер и не е възникнало на предявеното основание. Липсата на точно изпълнение, съобразно договореното по погасителния план, подписан от страните за погасяване на задължението - главница или лихви, следва да бъде съобразено в рамката на исковото производство по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, дори и да не са настъпили последиците на надлежно обявена предсрочна изискуемост на цялото задължение по договора за кредит. Длъжникът - ответник по иска, дължи изпълнение, макар и само за онази част от дълга, по отношение на която е настъпил падежът, договорен от страните.

Предвид изложеното, по реда на чл. 162 от ГПК, като съобрази погасителния план, неразделна част от сключеното между страните допълнително споразумение, както и заключението на вещото лице по съдебно-икономическите експертизи досежно непогасената част от главницата по вноската за месец септември 2018 г., съдът пресметна, че падежиралата част от главницата по кредита, част от анюитетните вноски за периода 02.09.2018 г. – 02.02.2021 г., е в размер на 2 736,31 лв.

Банката е претендирала и възнаградителна лихва, част от анюитетните вноски за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г., в размер на 225,98 лв. Предвид възмездния характер на договора за банков кредит (чл. 430, ал. 2 от ТЗ - срещу задължението на банката да отпусне парична сума за определена цел и при уговорени условия и срок кредитополучателят се задължава не само да ползва и да върне заетата сума съобразно уговореното в договора, но и да заплати уговорената с банката лихва по кредита, която се явява своеобразна цена, дължима от кредитополучателя като насрещна престация за ползването на предоставените му парични средства), тази претенция се явява основателна по основание. По реда на чл. 162 от ГПК и като съобрази погасителния план, уговорен между страните, а не отразената в счетоводството на банката информация, възприета от вещото лице в изготвеното заключение, въззивният съд изчисли, че доказаният размер на възнаградителната лихва възлиза на 219 лв., която сума е сборът на лихвата по анюитетните вноски за сочения от банката период.

Под формата на лихва може да се уговори и неустойка при неизпълнение на задължения по договор. В този случай, независимо от използвания термин „лихва”, която обичайно се изразява в процент, начисляван върху главницата, същата представлява включена в договора клауза за неустойка. Искът за заплащане на наказателна лихва с правно основание чл. 79, ал. 1 вр. чл. 92 от ЗЗД обаче се явява неоснователен. Действително между страните по делото е налице уговорка при допусната забава в плащанията на главница и/или лихва над 90 дни, целият остатък от кредита да стане предсрочно изискуем и до предявяване на молбата за събирането му по съдебен ред, остатъкът да се олихвява с договорения лихвен процент, увеличен с наказателна надбавка в размер на 10 процентни пункта. Предсрочна изискуемост обаче в случая не е настъпила, поради което претенцията на банката за „лихвена надбавка за забава“ се явява неоснователна. Още повече, че кредиторът претендира такава за период, различен от уговорения между страните. Предвид изложеното, претенцията за заплащане на лихвена надбавка за забава за периода от 03.09.2018 г. до 19.12.2018 г. в размер на 6,36 лв. се явява неоснователна.

На следващо място, след подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение ответникът Г. е продължил да превежда суми от чужбина. С една част от тези суми са погасени задължения на ответника Г. към банката по друг негов кредит, а друга част от постъпилите суми (450,55 лв.) банката е отнесла за погасяване на задължения за застраховки, такса за управление, разходи при изискуем кредит и съдебни разноски по процесния кредит. Доколкото сумата от 450,55 лв. е зачетена от първостепенния съд по отношение на ищцовата претенция, в частта с която първоинстанционното решение като необжалвано е влязло в законна сила, не следва да бъде

повторно съобразявана от въззивния съд. А с оглед границите и предмета на настоящото въззивно производство, възражението на ответниците по искове досежно допустимостта на извършеното от банката погасяване на суми за разходи при изискуем кредит и съдебни разноси не следва да бъде обсъждано.

ВТОС намира за нужно да отбележи също, че след като кредитополучателите не са погасявали кредита чрез посочената в допълнителното споразумение към договора разплащателна сметка, така както е било уговорено, неоснователни се явяват възраженията на ответниците срещу извършеното от банката разпределението на постъпилите суми чрез валутните преводи между процесния кредит и друг кредит на ответника Г., още повече, че в самото основание на преводите самият ответник е посочил, че сумата касае плащане по тези два кредита.

Неоснователно се явява и възражението на ответника Г. – жалбоподател пред ВТОС, по отношение на удържаната от постъпилите преводи „такса входящ превод“ от страна на банката, доколкото със сключения между страните допълнително споразумение кредитополучателите са се съгласили да заплащат такси, съгласно тарифата на банката, по извършени от банката услуги. Ако същите бяха внасяли сумите по откритата разплащателната сметка за обслужване на кредита, такива такси нямаше да бъдат удържани. Доколкото кредитополучателят Г. е заплащал суми за погасяване на кредита по друга сметка, същият следва да понесе стойността на предоставената му от банката услуга.

Банката е заявила и претенция за заплащане на законна лихва върху главницата от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното изплащане. След като длъжниците не са заплатили в срок паричното си задължение, същите дължат законната лихва за забава върху всяка падежирава вноска за главница, считано от датата на настъпване на конкретния падеж до окончателното плащане, като по отношение на вноските с настъпил падеж преди датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК (20.12.2018 г.) с оглед претенцията на ищеца, така както е заявена от негова страна, законната лихва следва да се начислява считано от 20.12.2018 г. до окончателното плащане.

В обобщение на изложеното ищцовата претенция, предмет на разглеждане във въззивното производство, се явява основателна за сумата 2 736,31 лв. – представляваща главница по договор за кредит за покупка на недвижим имот от 30.01.2004 г. и допълнително споразумение от 16.07.2013 г., част от анюитетните вноски за периода 02.09.2018 г. – 02.02.2021 г., ведно със законната лихва за забава върху всяка падежирава вноска, считано от датата на настъпване на конкретния падеж до окончателното плащане, като по отношение на вноските с настъпил падеж преди 20.12.2018 г. - считано от 20.12.2018 г. до окончателното плащане, както и за сумата 219 лв. – представляваща възнаградителна (договорна) лихва за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г. За горницата над 2 736,31 лв. до претендираните 7 205,02 лв. главница и за горницата над 219 лв. до претендираните 225,98 лв. договорна лихва, както и за сумата 6,36 лв. – лихвена надбавка за забава за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г., исковата претенция се явява неоснователна и недоказана. Предвид това подадената въззивна жалба срещу атакуваната част от първоинстанционното решение е частично основателна.

Следва да бъде посочено, че по изложените в писмената защита на въззивника, депозирана чрез адвокат Д., доводи и съображения въззивният съд не дължи произнасяне, с оглед неспазване на предоставения срок по чл. 149, ал. 3 вр. чл. 273 от ГПК.

При този изход на спора въпросът за отговорността за разноси за първоинстанционното и за заповедното производство подлежи на преразглеждане. В исковото производство ищецът е сторил разноси за държавна такса в размер 383,53 лв. и за депозит за вещо лице в размер на 250 лв., като е претендирал и присъждане на юрисконсултско възнаграждение, чиито размер на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 25, ал. 1 от чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, съдът е определил на 300 лв. В заповедното производство ищецът е сторил разноси за държавна такса в размер на 154,67 лв. и е претендирал юрисконсултско възнаграждение, което на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 26 от Наредбата за заплащане на

правната помощ съдът е определил в размер на 50 лв. По правилото на чл. 78, ал. 1 от ГПК съразмерно на уважената част на исковата претенция ответниците дължат на ищеца разноси в размер на 356,61 лв. за първоинстанционното производство и в размер на 78,18 лв. за заповедното производство.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищецът дължи на ответниците разноси за първоинстанционното производство съразмерно на отхвърлената част на исковата претенция. Ответникът Г. е сторил такива в общ размер на 1 050 лв. (900 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение и 150 лв. депозит за вещо лице), от които му се следва сумата от 648,90 лв. Ответницата И. е сторила разноси в размер на 600 лв., от които ѝ се следва сумата 370,80 лв. Своевременно наведеното от страна на ищеца в хода на устните състезания пред първата инстанция възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответната страна съдът намира за неоснователно с оглед действителната фактическа и правна сложност на делото, като освен това заплатеното от ответницата адвокатско възнаграждение е под предвидения в закона минимум.

Право на разноси страните имат и за въззивното производство. Жалбоподателят Г. е сторил такива за адвокатско възнаграждение в размер на 900 лв. и за заплатена държавна такса в размер на 155,76 лв., а жалбоподателката И. - 500 лв. за заплатен адвокатски хонорар. Наведеното от страна на процесуалния представител на ответника по жалба възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК се явява неоснователно предвид фактическа и правна сложност на делото, като заплатеният от жалбоподателката хонорар освен това е под предвидения в закона минимален размер. Пропорционално на основателността на въззивната жалба на въззивника Г. се следват разноси за въззивното производство в размер на 636,41 лв., а на въззивницата И. – 301,40 лв.

За въззивното производство ответникът по жалба не е сторил разноси, но претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение, чиито размер на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 25, ал. 1 от чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ и с оглед извършените от процесуалния представител на страната действия, съдът определи на 100 лв. Пропорционално на неоснователната част на въззивната жалба на въззиваемия се следват разноси за въззивното производство в размер на 39,72 лв.

С оглед даденото различно разрешение на спора от първостепенния съд, обжалваната част на съдебно решение следва да бъде изменена, включително и по отношение на разностите.

Съобразно разпоредбата на чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК доколкото банковият кредит, предмет на делото, е абсолютна Т. сделка, а цената на всеки от исковете е под 20 000 лв., настоящото въззивно решение не подлежи на касационно обжалване.

Мотивиран от горното и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК, В. окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260089 от 13.08.2020 г. по гр. дело № 2032/2019 г. на Великотърновския районен съд **в обжалваната част**, с която е прието за установено, че Г. А. Г. и Г. И. И. дължат на „Банка ДСК“ ЕАД в условията на солидарност просрочена главница за сумата **над 2 736,31 лв.**, договорна лихва за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г. за сумата **над 219 лв.**, сумата **6,36 лв.** – лихвена надбавка за забава за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г., **законна лихва** за забава считано от 20.12.2018 г. до окончателното плащане, с изключение върху главницата в размер на 2 736,31 лв., представляваща част от анюитетните вноски за периода 02.09.2018 г. – 02.02.2021 г., считано от датата на настъпване на конкретния падеж на всяка вноска до окончателното плащане, като по отношение на вноските с настъпил падеж преди 20.12.2018 г. - считано от 20.12.2018 г. до окончателното плащане, **както и в частта** за разностите, вместо което

ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявените по реда на чл. 422 от ГПК искове с правно основание чл. 79, ал. 1 от ЗЗД вр. чл. 430 от ТЗ вр. чл. 92 от ЗЗД вр. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД на „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „М.“ № 19, срещу Г. А. Г., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Т.“ № 51 и Г. И. И., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Ч. м.“ № 2, за приемане за установено, че ответниците дължат при условията на солидарност на ищеца главница по договор за кредит за покупка на недвижим имот от 30.01.2004 г. и допълнително споразумение от 16.07.2013 г. над сумата 2 736,31 лв. до пълния предявен размер от 7 205,02 лв., ведно със законната лихва от 20.12.2018 г. до окончателното изплащане, договорна лихва за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г. над сумата 219 лв. до пълния предявен размер от 225,98 лв. и лихвена надбавка за забава за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г. в размер на 6,36 лв., за които суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.дело № 3917/2018 г. на ВТРС.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260089 от 13.08.2020 г. по гр. дело № 2032/2019 г. на Великотърновския районен съд **в останалата обжалвана част**, с която е прието за установено, че Г. А. Г., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Т.“ № 51 и Г. И. И., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Ч. м.“ № 2, дължат при условията на солидарност на „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „М.“ № 19, по договор за кредит за покупка на недвижим имот от 30.01.2004 г. и допълнително споразумение от 16.07.2013 г. възнаградителна (договорна) лихва за периода 03.09.2018 г. – 19.12.2018 г. в размер на 219 лв. (двеста и деветнадесет лева), както и главница в размер на 2 736,31 лв. (две хиляди седемстотин тридесет и шест лева и тридесет и една стотинки), представляваща сбора от главницата по анюитетните вноски за периода 02.09.2018 г. – 02.02.2021 г., ведно със законната лихва за забава, считано от датата на настъпване на конкретния падеж на всяка вноска до окончателното плащане на главницата, като по отношение на вноските с настъпил падеж преди 20.12.2018 г. - считано от 20.12.2018 г. до окончателното плащане на главницата.

ОСЪЖДА Г. А. Г., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Т.“ № 51 и Г. И. И., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Ч. м.“ № 2, да платят на „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „М.“ № 19, разноси по делото в общ размер на **474,51 лв.** (четиристотин седемдесет и четири лева и петдесет и една стотинки), от които 78,18 лв. за заповедното производство, 356,61 лв. за първоинстанционното исково производство и 39,72 лв. за второинстанционното исково производство.

ОСЪЖДА „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „М.“ № 19, да плати на Г. А. Г., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Т.“ № 51, разноси по делото в общ размер на **1 285,31 лв.** (хиляда двеста осемдесет и пет лева и тридесет и една стотинки), от които 648,90 лв. за първоинстанционното исково производство и 636,41 лв. за второинстанционното исково производство.

ОСЪЖДА „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „М.“ № 19, да плати на Г. И. И., ЕГН *****, адрес: гр. П. Т., обл. В. Т., ул. „Ч. м.“ № 2, разноси по делото в общ размер на **672,20 лв.** (шестстотин седемдесет и два лева и двадесет стотинки), от които 370,80 лв. за първоинстанционното исково производство и 301,40 лв. за второинстанционното исково производство.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____